

תפוז שחוק

עם הקלישאות הרגילות של פועל ערבי בוכה, מאכער ציוני גאה ומשורר עברי יורה ובוכה, לא ברור איך יכלו לחשוב שבמאי "Jaffa – סיפורו של מותג" הוא אנטישמי

לא אנטישמי, לא אנטי-ציוני, פשוט משעמם. כך הסרט "Jaffa - סיפורו של מותג" (צילום: יח"צ)

כמה חברי כנסת, עיתונאים ופונקציונרים חייבים לבקש סליחה מאייל סיון, במאי הסרט "Jaffa – סיפורו של מותג" (להלן "ג'אפה"), שהוקרן הערב (שבת) בערוץ 8 בכבלים. זאת משום שסיון הוא לא אנטישמי וגם לא אנטי-ציוני. אמנם אי אפשר לצפות להרבה ממי ששלפו רימונים על סרט עוד בטרם צולם ובוודאי בטרם צפו בו, וסיון אחרי הכל הוא לא בדיוק יוצא ישיבת ההסדר הר ברכה, ובכל זאת – אין ב"ג'אפה" ולו ערעור קל על זכותה של ישראל להתקיים, אפילו לא כמדינה יהודית, עובדה שהופכת אותו לסוג של אוונגרד בקרב החבורה הקולנועית המכונה על פי רוב "דוגמה 69" או בעברית – "מזדיינים עם ערבים". שכן, לא נאמנות למדינה היא בעיה של סיון. הבעיה שלו היא הסיפור שביקש לספר פשוט משעמם. הרעיון של "ג'אפה" דווקא די מקורי: לתאר את אופן השתלטותה של התנועה הציונית על ארץ ישראל דרך סיפורה של תעשיית התפוזים היפואית, זו עם המדבקה הירוקה והמפורסמת. ההקבלה המרתקת מחזקת על ידי קטעי ארכיון מרהיבים מהתקופה, מהימים בהם הפרסומת, אותו מאוז מסחרי שכיום הוא ז'אנר אמנותי בפני עצמו, היתה כלי תעמולה בוטה ונטול מודעות עצמית. בצד קטעי הארכיון, שהם החלק המוצלח ביותר בסרט, מראיין סיון אנשי רוח ישראלים וערבים, מנהלים בתעשיית הפירות וכמובן – פועלים ערבים כאובים, הזועמים על הפרנסה ועל המורשת שנגזלו על ידי הפועל העברי. דווקא קטעים רגשיים אלו, של הפועלים הגזולים והמתגעגעים, פוגעים בתפוז המכני שסיון מנסה להשליך בפרצוף צופיו. הם צפויים וכמעט אוריינטליסטים בגעגועים שלהם, שהם כמובן "אותנטיים" – אתם יודעים, כיבוש וכל זה – אבל אלו דמעות שכבר בכינו ואנשים שכבר שחיבקנו. תמיד בסרטים האלה יהיה פועל ערבי ותמיד הוא יבכה, ולנו לצופים כבר קשה לזכור אם זה בגלל התפוזים או בגלל הפליטים. יחד עם זאת, כשהסיפור נותר ממוקד במכניזם, הוא עוד מצליח לעורר עניין מחדש, אבל כשהוא חוזר לבכי – מתעורר געגוע לגל סרטי לבנון, שבחלקם לפחות עוד היתה אנימציה.

לא בטוח שראשי ענף פרי ההדר הבינו שהם הרעי בסיפור הזה. מתוך "Jaffa - סיפורו של מותג" (יח"צ)

הבעיה העיקרית של סיון היא ריבוי ראשים מדברים, ריבוי שיוצר גם חזרה של מרואיינים אחד על דברי השני ולפעמים של אותו מרואיין על דברי עצמו, עד שהמיץ יוצא מהאוזניים. במגמה הזו בלטו כל ראשי ענף פרי ההדר, שלהערכת לא בטוח שהבינו את ההקשר שבו הם מתראיינים (כלומר שהם הרעים בסיפור הזה). אחרת, קשה להסביר את חדות ה"דפקנו אותם" שאופפת את דבריהם על התפוז בשירות האומה העברית הצעירה שקמה בישראל. קשה להאמין שאמרו להם במילים מפורשות "תפקיד התפוז בסכסוך הישראלי-פלסטיני" או גרוע מכך "התפוז בשירות הכיבוש" והם עדיין השיבו באופן חגיגי כל כך. בכך, סיון הופך את הסדר וגורם לראיונות להיראות כקטעי מעבר ואת הארכיון לאירוע המרכזי של "ג'אפה". זה בסדר, אבל זה משעמם. למולו של סיון, חיים גורי, היורה והבוכה מספר 1 בין החיים כרגע, מציל את הסרט עם משפטים מדויקים, יפים וכואבים על החלק הדורסני יותר של הציונות וגם עליו עצמו, המשורר יפה הבלורית והתואר, שחושב ש"אולי אפשר היה אחרת". הדברים האלו מעסים את לב הסרט פעמיים: הם גם, כמובן, החלק החשוב ביותר בו, אבל הם גם חושפים את הצביעות של במאים כמו סיון. שכן, סיון נמנה על אלה שבדרך כלל צולבים שמאלנים סטייל גורי על אותו ירי ואתו בכי, אבל עתה, כשהוא צריך אותו לסרט, הוא מוזכר אותו בעלות השתפות עצמית בלבד, כלומר מוזכר אותו מהירי בתנאי שייתן את הבכי וייתן אותו בסרט החדש של אייל סיון. כך יוצא שכל מי שקרא לסיון אנטישמי יראה עכשיו בסרטו את חיים גורי, ה-חיים גורי, על כל מלח הארץ וטובי בנינו שבו, ויבין שסיון הוא בסך הכל די אחד משלנו. הוא אפילו אוהב תפוזים תוצרת הארץ.

"Jaffa - סיפורו של מותג", סרטו של אייל סיון, יוקרן הלילה (שבת) שוב בערוץ 8 בשעה 04:15.

בסך הכל אחד משלנו. אייל סיון (צילום: שי אוקונין)

שופינג: המוצרים הכי חמים במחירים הכי טובים ברשת

טלוויזיה LCD Haier 32
טלוויזיה LCD Haier 32 דגם: L32K1 כולל כניסת USB מתקן+התקנה מתנה !!!

מכשיר ניווט GPS מסך 4.3" FUJICOM
ירידת מחיר לא לפספס!

עוד מוצרים...

לחצו כאן כדי להכנס ולהגיב